

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

**Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій**

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

освітньо-професійна програма Маркетинг
спеціальність 075 Маркетинг
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь магістр

Розробник: Ірина ШУПТА,
доцент кафедри публічного управління та
адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Гарант: Володимир ПИСАРЕНКО,
завідувач кафедри маркетингу, доктор економічних наук,
професор

**Полтава
2020/2021 н.р.**

Назва навчальної дисципліни	Психологія управління
Назва структурного підрозділу	Кафедра публічного управління та адміністрування навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> к. п. н., доцент Шупта Ірина Миколаївна <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> iryna.shupta@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	075 Маркетинг
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з менеджменту

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: розкриття психологічних аспектів управлінських взаємин, котрі функціонують у процесі міжособистісної і міжгрупової взаємодії людей, залучених у трудову діяльність. Її досягнення передбачає ознайомлення майбутніх фахівців із загальною парадигмою, концепціями та науковими школами у царині психології управління та прийомами використання методичного інструментарію цієї галузі в практичній професійній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: психологія управління як наука продукує психологічні знання, що застосовуються при розв'язанні проблеми управління діяльністю організації та її працівниками. Вона охоплює такі проблеми та завдання: психологічні особливості управлінської діяльності; психологічні основи управління персоналом; психологічні аспекти управління у сфері виробництва, бізнесу, освіти, науки, культури, спорту тощо; психологічні особливості діяльності керівника; психологічні особливості управління організаціями; співвідношення «індивідуального» і «групового» в управлінні; психологія кадрової політики в управлінні; психологія розв'язання управлінських завдань; соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності; психологічні особливості створення іміджу організації та керівника.

Компетентності:

загальні:

- здатність застосовувати психологічні знання в практичних ситуаціях;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність формувати та проявляти лідерські навички, вести ділові переговори, вміння продуктивно використовувати свій час, стресостійкість.

фахові:

- здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності;
- здатність налагоджувати ефективні комунікації.
- здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати навчання:

Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, методи та напрями психології управління.

Тема 2. Історія і сучасний стан психології управління

Тема 3. Психологічні особливості, авторитет і влада керівника.

Тема 4. Психологічні аспекти управлінських рішень.

Тема 5. Психологія суб'єкта управління. Здібності до управлінської діяльності.

Тема 6. Психологія ділового спілкування в управлінні.

Тема 7. Психологія ділових переговорів.

Тема 8. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання.

Тема 9. Психологія управлінської роботи з колективом.

Тема 10. Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів.

Тема 11. Психологічні складові іміджу організації та персоналу.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Структура навчальної дисципліни за видами занять:

Лекції – 16 год.

Практичні – 24 год.

Самостійна робота – 80 год.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавської державної аграрної академії та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Оцінювання результатів навчання:

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда Наочні методи: ілюстрування (в сполученні з дистанційними, зокрема, веб-орієнтованими, технологіями). Практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування.	Виконання завдань на практичних заняттях. Розв'язування тестів. Виконання завдань самостійної роботи.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання					
	виконання завдань на практичних заняттях		розв'язування тестів		виконання завдань самостійної роботи	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.	36	60	10,8	18	13,2	22

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

1. Виконання завдань на практичних заняттях (0-5).

Шкала та критерії та оцінювання

Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.	на високому рівні	4,5-5
	на середньому рівні	3,7-4,4
	на достатньому рівні	3,0-3,6
	на низькому рівні	0-2,9

2. Розв'язування тестів (0-9).

Шкала та критерії та оцінювання

Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.	на високому рівні (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)	7,2-9
	на середньому рівні (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)	6,6-7,1
	на достатньому рівні (60-73 % правильно виконаних тестових завдань)	5,4-6,5
	на низькому рівні (0-59 % правильно виконаних тестових завдань)	0-5,3

3. Виконання завдань самостійної роботи (0-2).

Шкала та критерії та оцінювання

Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретної ситуації професійної діяльності.	на високому рівні	1,8-2
	на середньому рівні	1,5-1,7
	на достатньому рівні	1,2-1,4
	на низькому рівні	0-1,1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом	
		виконання завдань на практичних заняттях	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи в розрізі тем		
1	Предмет, методи та напрями психології управління.	5	9	2	7	
2	Історія і сучасний стан психології управління	5		2	7	
3	Психологічні особливості, авторитет і влада керівника.	5		2	7	
4	Психологічні аспекти управлінських рішень.	5		2	7	
5	Психологія суб'єкта управління. Здібності до управлінської діяльності.	5		2	16	
6	Психологія ділового спілкування в управлінні.	5		9	2	7
7	Психологія ділових переговорів.	5			2	7
8	Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання.	5			2	7
9	Психологія управлінської роботи з колективом.	5			2	12
		5				
10	Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів.	5		2	12	
		5				
11	Психологічні складові іміджу організації та персоналу.	-	9	2	11	
Разом		60	18	22	100	

Рекомендована література

Основна

1. Кукуленко-Лук'янець І. В. Психологія управління : навч. метод. посіб. Черкаси : ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2012. 140 с. URL: https://www.academia.edu/31105111/%D0%9A%D1%83%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9B%D1%83%D0%BA%D1%8F%D0%BD%D0%B5%D1%86_%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B22_pdf. (дата звернення: 15.08.2020).

2. Кулініч І. О. Психологія управління: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 292 с. URL: <https://pidru4niki.com/psihologiya/Page-6>. (дата звернення: 15.08.2020).

3. Прищак, М. Д., Лесько О. Й. Психологія управління в організації : навч. посіб. [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця: ВНТУ, 2016. 150 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Pryschak_Mykola/Psykholohiia_upravlinnia_v_orhanizatsii.pdf. (дата доступу: 15.08.2020).

4. Психология управления [Алиева М. Б., Магомедова Е. Э., Раджабова Р. В., Умариева С. З., Цахаева А. А.]. Киев.: Общество с ограниченной ответственностью «Финансовая Рада Украины» (Киев). 2017. 146 с.

URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15058901949362.pdf>. (дата обращения: 15.08.2020).

5. Карамушка Л. М. Психологія управління: навч. посіб. К.: Міленіум, 2003. 344 с. URL: http://lib.mdpu.org.ua/load/psihologiya/Psihologiya_upravleniya_Karamushka_L_M%20z.pdf. (дата звернення: 15.08.2020).

6. Ходаківський Є. І. Психологія управління : підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. [Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар]. К.: Центр учбової літератури, 2011. 664 с.

Допоміжна

1. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Каравела, 2010. 303 с. URL: https://pidru4niki.com/10960506/psihologiya/psihologiya_konfliktu. (дата звернення: 15.08.2020).

2. Евтихов О. В. Психология управления персоналом: теория и практика : учеб. пособ. СПб.: Речь, 2010. – 319 с. URL: <http://www.klex.ru/9ju>. (дата обращения: 15.08.2020).

3. Карпов А.В., Карпов А. А., Маркова Е. В. Психология принятия решения в управленческой деятельности. Метасистемный подход. М : Юрист, 1998. 434 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/236178/>. (дата обращения: 15.08.2020).

4. Ліфарєва Н. В. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 240 с. URL: <http://studentam.net.ua/content/category/24/158/86/>. (дата звернення: 15.08.2020).

5. Психологія управлінської діяльності лідера: навч. посіб. [Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Харків, 2017. 100 с.

6. Русинка, І. І. Психологія : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2011. 407 с. URL: <https://pidru4niki.com/1584072040469/psihologiya/psihologiya>. (дата звернення: 15.08.2020).

7. Слободанюк А. В., Андрущенко Н. О. Психологія управління та конфліктологія: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2010. 120 с. URL: <http://posek.km.ua/biblioteka/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8%202020/%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B4%D1%8F%D0%BD%D1%8E%D0%BA%20%D0%90.%D0%92.pdf>. (дата звернення: 15.08.2020).

8. Філоненко М. М. Психологія спілкування: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с. URL: https://pidru4niki.com/19991130/psihologiya/psihologiya_spilkuvannya. (дата звернення: 15.08.2020).

Інформаційні ресурси

1. HR Лига : Сообщество кадровиков и специалистов по управлению персоналом. URL : <https://hrliga.com/> (дата звернення : 19.08.2020).
2. Науковий журнал «Організаційна психологія. Економічна психологія» URL : <http://orgpsy-journal.in.ua/index.php/oper> (дата звернення : 19.08.2020).
3. Науково-практичний «Психологічний журнал». URL: <http://psyj.udpu.edu.ua/>. (дата звернення : 19.08.2020).
4. Журнал МЕНЕДЖМЕНТ И КАДРЫ: ПСИХОЛОГИЯ УПРАВЛЕНИЯ, СОЦИОНИКА И СОЦИОЛОГИЯ. URL: <http://presa.ua/menedzhment-i-kadry-psihiologija-upravlenija-socionika-i-sociologija-161604.html>. (дата обращения : 19.08.2020).
5. Фаховий журнал «Психологічний часопис». URL: <https://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/indexing>). (дата звернення : 19.08.2020).
6. Журнал «Психологія і особистість». URL: <http://psychpersonality.pnpu.edu.ua/>. (дата звернення : 19.08.2020).
7. Електронне періодичне видання науковий журнал «Психологічне здоров'я». URL: <http://maup.com.ua/ua/psiholog.html>. (дата звернення : 19.08.2020).
8. Журнал «Соционика, ментология и психология личности». URL: <http://publishing.socionic.info/index.php/socionics/about>. (дата обращения: 15.08.2020).
9. Журнал «Менеджмент и кадры: психология управления, соционика и социология» URL: <http://publishing.socionic.info/index.php/management>. (дата обращения: 15.08.2020).